

's-Gravenhage, 17 juli 1970.

Aan de leden van de Groep Werner.

Zoals overeengekomen moge ik U hierbij een discussienota aanbieden inzake de overdracht van nationale bevoegdheden aan communautaire instellingen.

Deze overdracht staat aan het eind van een proces, zoals beschreven in het discussiestuk over de consultatieprocedure sub D, waarin geleidelijk de invloed van de Gemeenschap op het conjunctuurbeleid in de lidstaten groter wordt.

Het lijkt mij voorts gewenst in ons rapport op te nemen, dat in ieder geval in de voorlaatste etappe de liquiditeit-creërende activiteiten van de publieke sector der afzonderlijke lidstaten moeten worden geharmoniseerd.

Drs. G. Brouwers.

AFGESCHREVEN

MIN. VAN BUITENLANDSE ZAKEN / DGES
DIR. DES
INGEK. 21 JULI 1970
Referencia. Agno. 141287
DOSSIER 996.422.2

→
Monetaire en financiële samenwerking
No. 996.5 l.g./Ass. Bevoegdheden

*Zie WvU voor
naar de
overdracht
1970*

's-Gravenhage, 17 juli 1970

NOTA

Onderwerp: Eindfase monetaire unie; noodzakelijke overdracht van nationale bevoegdheden aan communautaire instellingen

Het interimrapport beschrijft de monetaire unie als volgt:
"Une zone monétaire individualisée implique à l'intérieur la convertibilité des monnaies, la fixation irrévocable des rapports de parité, l'élimination des marges de fluctuation des cours de change et la libération totale des mouvements de capitaux. Elle peut s'accompagner du maintien de signes monétaires nationaux ou consacrer l'établissement d'une monnaie communautaire unique. Du point de vue technique, le choix entre ces deux solutions pourrait paraître indifférent, mais des considérations d'ordre psychologique et politique militent en faveur de l'adoption d'une monnaie unique qui garantirait l'irréversibilité de l'entreprise".

Deze definitie van een monetaire unie betekent het volgende:

- De liquiditeitscreatie in het gehele gebied dient centraal te worden geregeld.

- Geld- en kredietpolitiek, d.w.z. het hanteren van inflatie en deflatie makende instrumenten, mag niet meer aan de individuele lidstaten worden overgelaten. Hun effect werkt onmiddellijk door op de andere lidstaten.

- Het monetaire beleid t.o.v. de buitenwereld wordt een gemeenschapszaak; de deviezenrechtelijke controles binnen de Gemeenschap worden opgeheven voor geld- en kapitaalverkeer.

- Onderlinge betalingsbalansen bestaan niet meer.

- De deflatoire en inflatoire effecten van de nationale begrotingen kunnen evenmin aan de nationale overheden ter vrije beslissing worden overgelaten.

Daarom is het ook noodzakelijk dat de toegang van de overheden tot de kapitaalmarkt wordt geregeld op Gemeenschapsniveau.

- Het inkomensbeleid en met name het loonbeleid met de mogelijk inflatoire effecten hebben een directe invloed op het economisch gebeuren in de Gemeenschap, onverschillig in welk land de inflatoire of deflatoire effecten hun oorsprong vinden. Een communautair inkomensbeleid zal moeten worden nagestreefd.

Dit betekent dat op een aantal gebieden de bevoegdheden van

nationale organen aan communautaire organen zullen moeten worden overgedragen.

Een eerste vereiste voor een goede en efficiënte conjunctuurbeheersing door deze organen is een vergaande harmonisatie van het conjunctuurpolitiek instrumentarium in de lidstaten, welke vanaf de eerste etappe in het licht van de behoeften van de eindfase tot stand dient te worden gebracht.

Voor deze conjunctuurbeheersing schijnt een tweetal organen onmisbaar:

- 1) Een centraal beleidsorgaan, dat een beslissende invloed kan uitoefenen op de deflatoire en inflatoire effecten, die van de nationale begrotingen uitgaan en dat beslist over de toegang van de nationale overheden tot de kapitaalmarkt van de Gemeenschap. Als minimum dient het orgaan bevoegd te zijn om, indien de omstandigheden dit vereisen, voor elke lidstaat te beslissen of het in het licht van de economische situatie gewenst is dat deze lidstaat een budgettair overschot of een budgettair deficit heeft en om aan de lidstaten verplichtingen op te leggen over de toelaatbare omvang van deze saldi. Het betreft hier de saldi van het totaal van openbare uitgaven en ontvangsten, dus niet alleen van de nationale overheden, maar met inbegrip van die van de lagere en para-statale organen.

Ook over de aanwending of financiering van de saldi zijn bevoegdheden om bindende richtlijnen te geven onmisbaar, zoals
- wijze van financiering van tekorten (door geldschepping of door een beroep op de communautaire kapitaalmarkt)
- vorming van een conjunctuurreserve.

Het centrale beleidsorgaan zal een slagvaardig beleid moeten kunnen voeren en zal derhalve, afgezien van de hierna vermelde parlementaire controle, onafhankelijk van nationale beleidsorganen beslissingen moeten kunnen nemen. Dit impliceert, dat het beleidsorgaan niet uit nationale ministers zal kunnen worden samengesteld.

Aan welke verdere eisen het beleidsorgaan zal moeten voldoen zal nader moeten worden bezien. De bevoegdheden op economisch-monetair terrein, welke aan het orgaan worden overgedragen, zijn zo belangrijk, dat delegatie aan één man uitgesloten lijkt, zodat deze taken aan een college zullen moeten worden opgedragen. In elk geval zullen op elk gewenst moment besluiten genomen moeten kunnen worden en zal het college volkomen onafhankelijk van de nationale regeringen

dienen op te treden. Ook is duidelijk dat communautaire bevoegdheden in de economisch-monetaire sector niet kunnen worden uitgeoefend door een andere instantie dan door die welke ook de overige sociaal-economische bevoegdheden uitoefent die aan het communautaire niveau zijn of nog zullen worden overgedragen en waarvoor verantwoordingsplicht bestaat aan een Europees parlement (b.v. kartelbeleid, landbouwpolitiek e.d.).

2) Een communautaire centrale bank, die zal moeten worden belast met

- de uitgifte van de bankbiljetten in de Gemeenschap
- het kredietbeleid in de Gemeenschap
- het beheer van de officiële monetaire reserves van de unie
- de handhaving van de externe geldwaarde.

Deze centrale bank zal een autonome en financieel onafhankelijke instelling moeten zijn, waarvan de status en bevoegdheden in de communautaire wetgeving moeten worden vastgelegd. Tevens zal de politieke verantwoordelijkheid voor het beleid van de centrale bank moeten worden geregeld. In dit verband zou de mogelijkheid kunnen worden overwogen dat het beleidsorgaan in bepaalde, duidelijk te omschrijven gevallen bindende aanwijzingen kan geven volgens een procedure, die voor de onafhankelijke positie van de bank de nodige waarborgen schept (b.v. publikatie van afwijkende standpunten van de bank).

In principe zou men zich kunnen voorstellen, dat de tegenwoordige centrale banken geheel in de communautaire centrale bank zouden opgaan. Het lijkt echter meer realistisch om voor de communautaire centrale bank te denken aan een soort "Federal Reserve System", aan het hoofd waarvan een "Board" staat, die toezicht houdt op, en aanwijzingen geeft aan, de aangesloten banken in de lidstaten, waarin de bestaande centrale banken zouden worden omgezet. In deze constructie zouden deze derhalve blijven bestaan, doch zij zouden geen nationale kredietpolitiek meer kunnen voeren en slechts verantwoordelijk zijn tegenover de "Federal Reserve Board".

Bij uitvoering van het bovenstaande krijgt het centrale beleidsorgaan zeer belangrijke politieke bevoegdheden, die worden onttrokken aan de nationale regeringen en daardoor aan de controle van de nationale parlementen. Dit impliceert, dat de taakoverdracht van nationale naar communautaire autoriteiten gepaard zal moeten gaan met een overeenkomstige overdracht van bevoegdheden van de nationale parlementen naar een Europees parlement. In verband met de belangrijke positie, die de lidstaten in de Gemeenschap zullen blijven innemen, zal dit parlement niet uitsluitend dienen te zijn samengesteld uit een rechtstreeks verkozen kamer van afgevaardigden doch ook uit een door de lidstaten aangewezen senaat. Aangezien de uitwerking van de onderlinge verhoudingen tussen beleidsorgaan, Kamer en Senaat

de opdracht van de Groep schijnt te overschrijden, wordt hierop niet verder ingegaan.

De totstandbrenging van het bovenstaande vereist aanzienlijke veranderingen in de institutionele structuur van de Gemeenschap. Het is essentieel, dat nog tijdens de eerste etappe overeenstemming wordt bereikt over de tekst van nieuwe verdragsbepalingen, waarin niet alleen de structuur van de eindfase wordt vastgelegd, maar waarin ook de nodige bevoegdheden aan de gemeenschapsorganen worden gegeven om een geleidelijke overgang van de eerste etappe naar de eindfase te kunnen verwezenlijken. Tijdens de volgende etappes kan dan de tijd- rovende totstandbrenging van de bovenomschreven instellingen - zoals de samenvoeging der nationale banken in een "Federal Reserve System" - worden gerealiseerd,